

22.11.2025

Toimintasuunnitelma 2026

Agronomiliiton toimintalupaus

Liitämme yhteen koko ruokajärjestelmän - olemme puolueeton ja tiedeperusteinen voima, joka kokoaa alan toimijat rakentamaan kestävä ja uudistuvaa tulevaisuutta.

Edistämme jäsentemme menestystä ja hyvinvointia sekä tuemme ruokajärjestelmän uudistumista, kestävä kasvua ja elinvoimaa. Tuomme esiin ruoantuotannon, terveellisen ja kestävä ruoan ja ravitsemuksen sekä ruokakulttuurin näkökulmia yhteiskunnallisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.

Toiminnallamme vahvistamme ruokaturvan ja alan merkitystä, rakennamme siltoja eri toimijoiden välille ja kokoamme arvoketjuja yhteen. Uudistuneessa roolissamme vaikutamme aktiivisesti, rakentavasti ja kaikkien osapuolten hyväksi.

1. Yleistä

Agronomiliiton työmarkkinatoiminnot ja niihin liittyvät palvelut siirtyvät tammikuun alusta 2026 alkaen osaksi luonnonvara-alan Loimu ry:tä. Agronomiliiton toiminta jatkuu itsenäisenä yhdistyksenä, joka on samalla Loimu ry:n jäsenjärjestö.

Näiden sovittujen toimintojen yhdistyminen tarkoittaa merkittävää muutosta Agronomiliiton toiminnassa, toimialassa sekä talouden rakenteessa. Tähän asti yhdistyksen talous on perustunut työmarkkinatoimintojen perusteella laskutettavaan jäsenmaksuun ja omaisuuden tätä täydentävään tuottoon. Jatkossa jäsenmaksurahoitus muodostaa tämänhetkisen arvion mukaan vain osan yhdistyksen toiminnan rahoituksesta. Osa rahoituksesta hankittaneen hanke- ja projektitoiminnan tuotoilla, joita täydentävät mahdollinen säätiö- ja yritysrahoitus.

Talousarvion ja toimintasuunnitelman laatiminen muutostilanteessa on hankalaa, koska verrokkiaineistoa ei juuri ole. Toimintasuunnitelmaa ei pidä tulkita siten, että kaikki esitetyt toimet toteutuisivat nyt suunnitellun kaltaisina. On aivan yhtä mahdollista, että toiminta ja toiminnan luonne laajenevat vuoden 2026 aikana, kun selviää taloudellisten ja henkilöresurssien määrä sekä jäsentemme asettamat toiveet.

Kysymys on kaiken kaikkiaan siirtymävaiheesta, jonka arvellaan kestävä noin kaksi vuotta. Saman kahden vuoden aikana täsmentyy yhteistyömme Loimu ry:n kanssa. Siirtymäaikana rohkaistaan myös jäsenyhdistyksiä uudistamaan toimintaansa.

22.11.2025

2. Agronomiliitto yhteiskunnallisena ruoka-alan toimijana

Vuoden 2026 tärkein tavoite on luoda perustaa Agronomiliiton uudelle toiminnalle ruoka-alan yhteiskunnallisena vaikuttajana. Liitto on historiansa aikana näkynyt ja kuulunut maatalous- ja ruoka-alan puolestapuhujana mutta 2000-luvulla liiton rooli on keskittynyt enemmän työmarkkina-alan toimijuuteen. Samaan aikaan ruoka-alan painoarvo yhteiskunnallisessa keskustelussa on sirpaloitunut ja heikentynyt. Keskustelun uskottavuutta on heikentänyt tiedeperusteisuuden kaventuminen ja aggressiivisemmän some-kulttuurin vahvistuminen.

Agronomiliiton jäsenkunta on ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita tai alan opiskelijoita. Jäsenkunnan osaaminen perustuu vahvaan tieteelliseen perustutkintoon ja yhä useamman kohdalla myös jatkotutkintoihin. Jäsentemme osaaminen on erittäin monipuolista ja jäsenemme toimivat hyvin laaja-alaisissa tehtävissä myös ruokajärjestelmän ulkopuolella. Tätä osaamis- ja kokemusperustaa hyödyntäen Agronomiliitto pyrkii saavuttamaan aiempaa selvästi näkyvämmän aseman yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja keskustelussa.

Agronomiliiton uskottavuutta uudessa roolissa parantaa lähtökohtainen puolueettomuus ja tiedeperusteisuus. Yhteisöllinen toimintatapa tuo kaikki jäsenkunnan resurssit käyttöön vasta-alkaneista opiskelijoista kokeneisiin senioreihin saakka. Osallistuminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja selvästi aiempaa rohkeampaa näkyvyyttä. Onnistuaksemme tarvitsemme institutionaalista yhteistyötä ruokajärjestelmän eri toimijoiden kanssa. Tämä tarkoittaa myös ulkopuolisen rahoituksen hankkimista muun muassa alan säätiöiltä ja yrityksiltä. Uutta osaamista liitto tarvitsee EU-hankemaaailman hyödyntämisessä ja toimeenpanossa.

Liitto on tätä suunnitelmaa kirjoitettaessa hakenut yhtä EU-hankerahoitusta, joka toteutuessaan loisi hyvän perustan rakentaa uutta yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Päätös asiasta on luvattu ennen vuodenvaihdetta. Jos tämä hanke ei päädy liitolle, pohdimme jatkossa joka tapauksessa toimia eri yhteistyökumppaneiden kanssa alan sirpaleisen yhteiskunnallisen viestinnän voimistamiseksi. Yksi mahdollisuus on toiminta yhteisissä tiloissa ja resursseja jakaen.

3. Agronomiliitto yhteisöllisenä toimijana

Syksyllä 2024 toteutettu jäsenkyselymme kertoi, että liitolta kaivataan yhteisöllisyyttä vahvistavia toimia. Tällaisina nähtiin esimerkiksi yhteiset jäsentilaisuudet, seminaarit, vuosijuhlat ja alueellinen toiminta. Omina kokonaisuuksina arvostettiin opiskelijoiden saamista mukaan tilaisuuksiin, joko omiinsa tai yhteisiin sekä senioritoiminnan monipuolisuutta.

Liiton lehti, Alimenta, koettiin neljäkin kertaa vuodessa ilmestyvänä tärkeänä yhteydenpitokanavana. Toisaalta tässä kohtaa mielipiteet hieman jakautuivat siten, että nuoremmat jäsenet eivät enää nähneet omaa lehteä yhtä tärkeänä. Sähköiset yhteydenpitomuodot - uutiskirjeet, kyselyt, sähköpostit - saivat niin ikään varsin hyvän arvosanan jäsenistöltä.

22.11.2025

Agronomiliiton siirtyessä uuteen vaiheeseen tarve yhteisölliseen toimintaan ei vähene. Tässä vaiheessa emme toki tiedä tulevien jäsentemme määrää emmekä jäsenistön toiveita. Oletamme silti, että jäsentutkimuksen viesti yhteisistä tilaisuuksista ja säännöllisestä yhteydenpidosta on edelleen toimiva.

On selvää, että muutostilanteessa tämän toiminnan resurssit vähenevät merkittävästi. Käytännössä jäsenmaksujen tuotto ohjautuu juuri jäsen toimintaan. Tätä voidaan täydentää mahdollisilla muilla, kuten omaisuuden tuotoilla. Osa tilaisuuksista jouduttaneen järjestämään aiemmasta poiketen osin osallistujien kattamana. Liiton hallitus on arvioinut tulevaa jäsenmaksutuottoa hyvin varovasti ja päätynyt esittämään talousarvioon 70.000 euron tuottoa.

Alimenta-lehti lakkaa vuodenvaihteessa. Lehden mainostulot ovat pudonneet pitkän aikavälin kuluessa ja samaan aikaan erityisesti jakelun kulut ovat kasvaneet merkittävästi. Liitto varautuu vielä selvittämään mahdollisuuksia yhteisjulkaisuun tai -julkaisuihin eräiden muiden toimijoiden kanssa mutta vuodenvaihteessa ilmestymiseen tulee vähintäänkin tauko.

Liitto varautuu järjestämään vuonna 2026 kesällä yhteisen yrittäjätapaamisen yhteistyössä joidenkin alueyhdistysten kanssa sekä erillisen jäsenseminaarin syksyllä Helsingissä. Vuoden vaikuttaja -palkinto jatkuu ja saaja julkistetaan jäsenseminaarissa. Opiskelijavaliokunta jatkaa ainoana valiokuntana. Sen kautta vahvistetaan ainejärjestötoimintaa ja omaa opiskelijatoimintaamme. Näiden lisäksi varaudutaan ajankohtaiswebinaareihin ja yleisötilaisuuksiin, myös yhdessä Loimun kanssa.

Alkuvuoden jälkeen liitto arvioi mahdollisuuksia ja tarvetta eräiden erityisryhmien verkostomaiselle toiminnalle Agronomiliiton yhteydessä. Tällainen ryhmä voi olla esimerkiksi viljelijäagronomit, joiden toiminta Loimussa järjestyy yrittäjätöimikunnan kautta.

4. Agronomiliiton varallisuuden hoito

Työmarkkinatoimintojen siirtymisen yhteydessä Loimuun ei siirry Agronomiliiton varallisuus. Sen keskeisimmät osat ovat Agronomitalo Helsingin Kaartinkaupungissa ja Luhangassa oleva noin 463 hehtaarin metsäomaisuus. Tämän lisäksi Liitolla on pienenkö sijoitussalkku, jota aiemmin kartutettiin Agronomitalon tuotoilla.

Agronomitalo on ollut Liiton omistuksessa vuodesta 1953. Sen tuotto on ollut alun remonttivaiheen jälkeen varsin hyvä, aina 2020-luvulla tehtyyn mittavaan laajennusremonttiin asti. Remonttivaihe osui yhteen hankalan korona-ajan ja toimistokulttuurin nopean muutoksen kanssa. Laajennuksen kustannusarvio ylittyi ja liitto velkaantui ennakoitua enemmän. Samaan aikaan vuokrausaste heikkeni noin 65 prosenttiin. Nyt talon vuokrausaste on saatu palautettua noin 94 prosenttiin.

Agronomiliiton metsät on hankittu muutamassa erässä Luhangan kunnasta ja kaupat on rahoitettu Agronomitalon tuotoilla. Alun alkaen vajaatuottoiset metsät on saatu

22.11.2025

hyvään kasvuun ja niillä on kyetty viime vuosina rahoittamaan Liiton taloutta noin 100.000 euroa nettona vuodessa. Tuottoon on vaikuttanut myös hyvä suhdanne. Vuonna 2023 Agronomitalon remontin vuoksi realisoitiin noin viiden vuoden myyntivara kerralla. Metsäpalstoihin liittyy Suur-Savon Sähkö Oy:n kanssa tehty tuulivoimalasopimus. Se ei kuitenkaan ole realisoitunut.

Agronomiliiton sijoitussalkku oli vuonna 2023 noin 1,3 miljoonaa. Sijoitusvarallisuutta on käytetty Agronomitalon vuokralaisremontteihin siten, että jäljellä on noin 500.000 euron salkku.

Liiton hallitus on pohtinut omaisuuden järjestämistä nykyistä hallittavampaan muotoon, kuitenkin tuotto ja turvallisuus säilyttäen. Tässä yhteydessä on harkittu sekä metsien että talon myyntiä. Liiton velat ovat noin vajaat 8 miljoonaa euroa ja talon liikevaihto noin 1,1 miljoonaa euroa vuodessa. Talon markkina-arvoksi on arvioitu 2023 noin 15,3 miljoonaa euroa mutta sijoittajien tuottovaatimusten kasvaessa tämänhetkinen myyntiarvo liikkunee tätä alempana.

Hallitus arvioi Agronomitalon myyntiä viimeksi syyskuussa 2025 seminaarissaan mutta päätyi siihen, että juuri nyt ei ole markkinoilla oikea hetki tarjota taloa myyntiin. Hallitus katsoi, että siirtymävaiheen rahoittamiseksi osasta metsiä tai koko metsäomaisuudestakin voidaan luopua. Asiasta ei kuitenkaan tehdä esitystä Liiton valtuuston syyskokoukselle 2025. Tilannetta tarkkaillaan ja siirtymävaiheen rahoitusta täydennetään tarvittaessa jäljellä olevaa sijoitusomaisuutta realisoimalla.

Vuoden 2026 aikana joka tapauksessa omaisuuden hoidossa tapahtuu muutoksia. Kun liiton henkilöstöresurssit putoavat loppuvuodesta yhteen henkilöön (ilman mahdollisia hankkeiden tuomia henkilötyövuosia), on monin tavoin välttämätöntä ulkoistaa Agronomitalon isännöinti ja koko Liiton taloushallinto. Tämän työn valmistelut on jo aloitettu.

Hallitus valmistelee vuoden aikana Agronomitalon myyntiin laittamista. Mahdollisen myyntipäätöksen tekee valtuusto.

5. Agronomiliiton hallinto ja henkilöstö

Agronomiliiton sääntöjä muutetaan Loimu-yhteistyön merkeissä maltillisesti. Valtuuston päätöksen mukaisesti sääntöihin tehdään tässä vaiheessa minimimuutokset. Tämä tarkoittaa mm. toimialan täsmentämistä ja valmistelevien niin sanottujen kiintiövaliokuntien ja toimikuntien lopettamista. Opiskelijavaliokunta on ainoa virallinen valiokunta, joka Agronomiliitolla sääntömääräisesti on jatkossa.

Agronomiliiton korkeimpana päättävänä elimenä säilyy valtuusto, joka valittiin vaaleilla syksyllä 2024. Sen toimikautta on jäljellä kolme vuotta. Valtuustosta valitaan Loimun kanssa tehdyn yhdistymissopimuksen mukaisesti yhdeksän edustajaa kolmivuotiselle siirtymäkaudelle Loimun valtuustoon. Agronomiliiton sääntöihin tätä ei ole kirjattu.

22.11.2025

Hallitus koostuu edelleen seitsemästä jäsenestä, joiden toimikaudet ja erovuoroisuudet säilyvät ennallaan. Hallituksen vastuulla on muutostilanteessa erityisesti liiton muutosprosessi ja talouden hallinta. Hallitus on talousseminaarissaan 2025 päättänyt, että liitto tavoittelee jatkossakin aktiivista ja toiminnallista roolia, mikä tarkoittaa myös resursseista huolehtimista.

Liiton kuudesta toimihenkilöstä neljä siirtyy Loimu ry:n palvelukseen vuodenvaihteessa. Vaihto tehdään saattaen siten, että Agronomiliiton vuoden 2025 asiat saadaan joustavasti päätökseen alkuvuoden 2026 aikana myös siirtyvien henkilöiden osaamista hyödyntäen. Kaikkein tärkein tehtävä on varmistaa se, että jäsenyyden siirto toimii hyvin ja siitä ei koidu katkoksia jäsenten työmarkkinapalveluihin. Tämä varmistetaan hyvällä valmistelulla ja resurssien ohjaamisella vuodenvaihteen järjestelmäsiirtymään.

Agronomiliittoon jää alkuvaiheessa kaksi henkilöä, toiminnanjohtaja Timo Kaunisto ja taloussihteeri Päivi Rissanen. Rissanen on ilmoittanut alkukesästä jäävänsä eläkkeelle. Liitto valmistautuu taloushallinnon ja isännöinnin tehtävien ulkoistamiseen vuoden 2026 alkupuoliskolla.

Hallitus määrittelee alkuvuoden kuluessa toiminnanjohtajan uuden työnkuvan ja sopii tästä tehtävää hoitavan henkilön kanssa. Tähän vaikuttavat Liiton jäsenmäärä, resurssit ja mahdollisten hankkeiden toteutuminen.

Agronomiliiton yhteydessä jatkavat kolme säätiötä aiempaan tapaan. Säätiöiden hoidosta Liitolle maksetaan vuosikorvaus. On mahdollista, että säätiöiden toimintaa tehostetaan fuusioiden ja hallinnon tiivistämisen kautta.

Agronomiliiton toimintaresursseihin vaikuttaa jatkossakin mahdollisuus toimia yleishyödyllisenä yhteisönä, jonka verokohtelu on lievempi. Tämä halutaan varmistaa ennakkopäätöksellä.

6. Liiton talous

Liiton vuoden 2026 talouden arviointi on uudessa tilanteessa hankalaa ja kysymys on todellakin vain arviosta. Maksuvalmiuden kannalta on hyvä tiedostaa, että vuodenvaihteen kahta puolta ajoittuvat myös yhdistymissopimuksen mukaiset kulut Agronomiliiton osalta. Tästä ei ole vielä tarkkaa tietoa. Erityisesti jäsenrekisterin tietojensiirtoon järjestelmästä toiseen voi kulua ennakoitua enemmän.

Jäsenmäärä, jäsenmaksukertymä ja mahdollinen kehittämiskorvaus Loimusta ovat tässä vaiheessa parhaita mahdollisia ennakoitavissa olevia lukuja. Tätä kirjoittaessa ei ole tiedossa, onko Liitolla mahdollisuus kehittää toimintaansa haetun hankkeen (Ruoka-Akatemia) puitteissa.

Järkevintä on kiinnittää huomiota kassavirta-arvioon ja sen osatekijöihin. Agronomiliiton varsinaisen toiminnan volyymiksi on arvioitu noin 380.000 euroa. Tästä hieman yli puolet on palkkamenoja, sisältäen 1,5 henkilötövuoden palkat

22.11.2025

kuluineen. Tulopuolella on lähinnä säätiöiden ennallaan säilyvä hoitopalkkio. Hallintokulut ovat kutakuinkin jäsenoimintakulujen suuruiset. Yleiskulut on arvioitu nykyisiä kuluja merkittävästi pienemmiksi. Jos Liiton tiloja saadaan vuokrattua yhteiskuluihin osallistuville organisaatioille, pienenee rasitus entisestään.

Tulopuolelle on varainhankintana jäsenmaksutuloja arvioitu kertyvän 70000 euroa ja kehittämiskorvausta 80000 euroa.

Agronomitalon kassavirtaa parantaa noin 95 prosentin vuokrausaste. Tuotto on arviolta noin 1 150 000 euroa. Kassajäämää jäisi ennen poistoja 548 000 euroa. Talon tulokseen vaikuttaa huomattavasti sen käyttökulut: ankara ja pitkä talvi voi lisätä lämmityskuluja useita kymmeniä tuhansia. Myös korjausmenot ovat arvoitus mutta vuokralaisille tehtyjä perusermontteja ei hyvän vuokrausasteen vuoksi ensi vuodelle enää budjetoida kolmen aiemman vuoden määrää. Katon maalausta siirretään vuodelle.

Lyhennysten ja korkomenojen jälkeen talon kassajäämä on 104 000 euroa.

Muun sijoitustoiminnan merkittävin erä on metsään budjetoitu 120 000 euron nettotuotto. Tämän lisäksi yhteensä kahdeksan hehtaarin luonnonsuojelualueen siirtyminen HELMI-suojeluohjelmaan tuo noin 34000 euron kertakorvauksen. Sijoitustoimintojen tuotoksi arvioidaan 143 000 euroa ja koko kassajäämäksi 70 000 euroa.

Hallitus on linjannut, että siirtymävaiheen kulujen ja uusien toimintojen käynnistämiseksi jäljelle jäänyttä arvopaperivarallisuutta voidaan käyttää. Tätä ei ole talousarviota laadittaessa otettu laskelmiin. Keskusteluissa on ollut myös metsäpalstojen osittainen realisointi, mutta sitä ei tässä talousarviossa esitetä.

Jos esittämämme hanke toteutuu haetun mukaisena, merkitsee se noin 110 000 euron lisärahoitusta haettuihin toimenpiteisiin. Omana työpanoksena ja muina saatuina tulonsiirtoina arvioidaan tarvittavan lisäksi vähintään 40 000 euroa.

Tuloslaskelmassa poistoaikojen pituuteen kiinnitetään huomiota. Liiton kannalta on tärkeää, että sen toimintastatus säilyy yleishyödyllisenä yhdistyksenä. Tähän haetaan uudessa tilanteessa ennakkopäätös verottajalta.

Hallitus jatkaa uuden tilanteen edellyttämän toimintastrategian valmistelua, liiton sääntöjen uudistamista, toimivan ja järkevän hallintomallin rakentamista sekä liiton mahdollisia omaisuusjärjestelyjä.